

خشم جهانی علیه توهین به اسلام در هند

اظهارات موهن دو سیاستمدار هندی عضو حزب حاکم این کشور درباره پیامبر اسلام، نه تنها خشم مسلمانان سراسر جهان را برانگیخت که حزب بهاراتیا جاناتا نیز این اظهارات توهین آمیز را محکوم و آنها را از حزب اخراج کرد. این در حالی است که دولت هند نگران تأثیر این اظهارات بر روابط این کشور با کشورهای مسلمان و قطع روابط سیاسی و اقتصادی آنان با دهلی است.

نفرین در ۸۰ سالگی

تحولات اخیر رژیم صهیونیستی باعث شده دولتمردان این رژیم بشدت نگران وضعیت آینده اسرائیل شوند. در طول حیات ۷۴ ساله رژیم صهیونیستی، معمولاً اندیشمندان و استراتژیست‌های این رژیم نسبت به آینده آن هشدار می‌دادند و بسیاری از آنها کتاب‌ها و مقالات مختلفی درباره فروپاشی داخلی این رژیم نگاشته‌اند؛ اما در چند وقت اخیر دولتمردان اسبق و فعلی صهیونیستی نسبت به فروپاشی این رژیم هشدار می‌دهند.

عراق
زیر چتر امنیت
حشد الشعبی

درآمدی بر چگونگی شکل‌گیری

نیروی مردمی عراق

صفحه ۶ را بخوانید

چرا طمع‌ورزی دشمنان به اعتراضات مردمی در ایران اشتباه است؟

دردسره‌های اشتباهات محاسباتی برای دشمنان

جعفر علیان‌نژادی

دانش‌آموخته علوم سیاسی

کرده، چند برابر به او برگرداند» (هجدهمین سالگرد رحلت امام خمینی (ره) ۱۳۸۶) در انقلاب اسلامی امام از سرمایه اعتماد مردم به خود هزینه کرد، هجمه‌های بسیاری به جان خرید، گرفتاری‌های زیادی را تحمل کرد، اتحاد تمام دنیا برای زمین زدن نظام اسلامی را تحمل کرد، اما این هزینه که ثمره اعتماد عملی امام به مردم بود، نتیجه داد. هزینه مصرف شده را هم خدای متعال جبران کرد. آن هزینه، عزت و آبروی امام را چند برابر کرد و نظام اسلامی پایدار شد.

نکته مهم در همین پایداری نظام اسلامی است. این پایداری، ثمره اعتماد دوطرفه مردم و امام به یکدیگر بود. مردم‌داری و مردم‌سالاری که از دل آموزه‌های اسلامی جوشیده، سرمایه اعتماد را ودیعه‌ای یک‌طرفه از جانب مردم تلقی نمی‌کند، تنها به فکر جلب حمایت یک‌طرفه مردم نیست، بلکه همزمان اعتقاد و اعتماد به مردم را عملاً نشان می‌دهد. به بیان دیگر یک نظام دینی ترسی از اعتماد به مردم در خود راه نمی‌دهد، چیزی که اساساً قوامش به مردم است، نمی‌تواند از بقای اعتماد به مردم بهراسد. حفظ نظام در گرو اعتماد عملی نظام به مردم و اعتماد مردم به نظام است. میزان اعتماد عملی نظام اسلامی به مردم را می‌توان با این بیان امام خمینی (ره) درخصوص صدور انقلاب، درک کرد. «اگر بخواهیم انقلاب را صادر کنیم، مردم خودشان حکومت را به دست بگیرند» (صحیفه امام، جلد ۱۵، ص ۳۰۷) معنای ضمنی این جمله مهم امام (ره) این است که ام‌المسائل نظام‌های سیاسی، نقش نداشتن مردم در تعیین سرنوشت خود است که ریشه در بی‌اعتمادی ذاتی چنین نظام‌هایی به مردم آن کشورها دارد. طبیعی است در چنین کشورهایی حفظ نظام سیاسی یا با زور و تغلب است یا با خدعه و فریب؛ یا با استبداد و دیکتاتوری است یا با نمایش مردم‌مداری. ترس ذاتی از عدم اعتماد به مردم موجب می‌شود، همه هزینه‌ها صرف گریز از این هراس شود، یا با ترساندن مردم (در حکومت‌های استبدادی) یا پوشاندن آن ترس (در حکومت‌های مدعی مردم‌سالاری غیر دینی). با این توضیحات می‌توان راحت تر معنای اعتراض در حکومت‌های مبتنی بر ترس را درک کرد. اعتراض در حکومت‌های مبتنی بر ترس، سریعاً ترسی مضاعف را به همراه می‌آورد. درکی که

این پایداری، ثمره اعتماد دوطرفه مردم و امام به یکدیگر بود. مردم‌داری و مردم‌سالاری که از دل آموزه‌های اسلامی جوشیده، سرمایه اعتماد را ودیعه‌ای یک‌طرفه از جانب مردم تلقی نمی‌کند و تنها به فکر جلب حمایت یک‌طرفه مردم نیست، بلکه همزمان اعتقاد و اعتماد به مردم را عملاً نشان می‌دهد. به بیان دیگر یک نظام دینی، ترسی از اعتماد به مردم در خود راه نمی‌دهد، چیزی که اساساً قوامش به مردم است نمی‌تواند از بقای اعتماد به مردم بهراسد

حکومتگران در این نظام‌ها از اعتراض دارند، بسرعت هراس را در تمام ریزیدنه‌های این کشورها می‌گسترانند. منطق کنترل اعتراض در این کشورها ناشی از ترس موجودیت و هستی نظام سیاسی است. بنابراین یا به هیچ وجه تحمل نمی‌شود و به شدت سرکوب می‌شود یا تبدیل به امر پیش‌بینی‌پذیر می‌شود. یعنی برای کنترل اعتراضات، سیاستگذاری صورت می‌گیرد تا وقوع هر اعتراضی یک امر قابل پیش‌بینی شده باشد. خصلت خلق‌الساعه و رویدادی نداشته باشد. حتی در برخی موارد اعتراضات تصنعی ایجاد می‌شود تا تبدیل به آموزه‌ای مدنی و فراگیر شود. اعتراضات خشن‌تر پرهیز، یکی از همین مدل‌سازی‌های تصنعی است. انواع نمایش‌های اعتراضی نظیر راهپیمایی سکوت، نافرمانی مدنی، اشغال مسالمت‌جویانه خیابان، دیوارگوشتی و... آموزه‌های همین سنت کنترل اعتراضات است. به یک معنا در حکومت‌هایی که مبنی بر ترس از اعتماد به مردم بنا شده، اعتراض ذاتاً بارگذاری شده است و جزو لاینفک آن است. در کنار این اقدامات، راه‌های دیگری نیز توسط کشورهای جریان سلطه، برای کنترل ترس وجود دارد. نظیر تزییق هراس در گفتمان عمومی جامعه؛ کارهایی نظیر نزدیک نشان دادن خطر تروریسم و جنگ از

طریق تهدیدات موهومی چون افراطی‌گری اسلامی، خطر هسته‌ای نشان دادن ایران و... بنابراین می‌توان گفت، اعتراض در رژیم‌های ترسان از اعتماد واقعی به مردم، به عنوان یک پدیده غیرعادی و مخل نظم مستقر، محسوب می‌شود. علی‌رغم آنچه که ادعا می‌شود، عملاً نشان داده شده است که اعتراض یک حق مدنی نیست. حق اعتراض واقعی نبوده، چون اعتماد دوطرفه نیست. از مردم آشکارا یا پنهان مطالبه حمایت و تأیید می‌شود اما در مقابل خبری از اعتماد واقعی به مردم نیست. حتی در هزینه کرد اعتماد عمومی نیز ناموفقند. اگر جنگی شود، جبهه هایشان خالی از عناصر مردمی (و نه نظامی) است، اگر بحرانی درونی پدیدار شود، مردم منفعّل بوده و تنها منتظر خدمات دولت می‌مانند. چون قرارداد اعتماد یک‌طرفه است دولت بایست در برابر طلب اعتماد یک‌طرفه مردم، تمام متکی به خود باشد. بحران کرونا، تصویر خوبی از این بی‌اعتمادی را نمایان ساخت.

ن گفته نماند ممکن است، میثاق اعتماد در آستانه ظهور انقلاب‌های مهم تاریخ جهان، ماهیتی دوطرفه داشته باشد. مردمی انقلاب کرده‌اند، عده‌ای را برصردر نشانده‌اند، اما این میثاق اعتماد به مردم تضمینی نداشته و عموماً در همان سال‌های اولیه انقلاب، به ضد خود بدل می‌شود. پایداری مردمی مانند یک انقلاب نیاز به دلیل دارد، اگر دلیلی پایدار نباشد، تعهد و اعتماد رژیم انقلابی به مردم یا مردم به آن رژیم بی‌معنا می‌شود. در مقابل این وضعیت، میثاق اعتماد دو طرفه در انقلاب اسلامی از یک تضمین علی‌الدوام برخوردار است. یک حقیقت منبعث و جوشیده از متن مکتب دینی، یعنی امامت ضامن این میثاق است. ولایت فقیه به عنوان ثمره و چکیده اندیشه امامت در عصر حاضر، حامی و حافظ مردمی مانند انقلاب اسلامی است. قوام اسلام انقلابی و اعتماد مردم، منوط به یک نعمت از خدای الهی است. بر این اساس در انقلاب اسلامی که میثاقی دوطرفه برقرار است، حق اعتراض واقعی است. وجود اعتراض به رسمیت شناخته می‌شود. پدیدار اعتراض واقعی است. کنترلی در کار نیست. تبدیلی در کار نیست. اساساً اعتراض به‌ماهو اعتراض در نظام اسلامی معنادار می‌شود. نظام جلوی ابراز خواسته‌های واقعی مردم را نمی‌گیرد، چون اعتماد به مردم وجود دارد. اعتراض در فضای انقلاب اسلامی یک پدیده حقیقی است. هر وضع موجود (اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی) خلاف اهداف انقلاب

اسلامی، اعتراض کردنی است. انقلاب اسلامی صدای معترض را نمی‌برد، صدای معترض را می‌شنود، چون اعتراض معترض به انقلابی مانند است نه انقلاب‌زدایی. دلیل واقعی بودن اعتراض ترکیب سه‌گانه اسلام انقلابی، مردم و امام است که میثاق اعتماد دوجانبه را تضمین می‌کند. اکنون به جملات ابتدای این نوشتار برگردیم، مقام معظم رهبری یکی از مصادیق طمع‌ها، نقشه‌ها و خواب‌های آشفته دشمن را امید بستن به اعتراضات مردمی جهت ضربه زدن به کشور دانستند و در ادامه، این محاسبه دشمن را غلط فرض کردند. حال زمان آن رسیده به سه سؤال که از این گفتار رهبری منتزع می‌شود، پاسخ گفت:

الف. چرا دشمن به اعتراضات در ایران طمع ورزیده و به دنبال طراحی توطئه و نقشه‌ریزی است؟ پاسخ به این سؤال باید روشن شده باشد. تصویری که دشمن از اعتراض دارد مبتنی بر تجربه اعتراض در حوزه‌های سرزمینی‌اش است. همانطور که گفته شد اعتراض در این کشورها ترسی مضاعف می‌آفریند. مردمی که تنها به نحوی یک طرفه از آنها مطالبه اعتماد و حمایت شده است، اکنون خواهان اعتماد آن نظام سیاسی به خود شده‌اند، یعنی همان چیزی که نظام سیاسی از آن هراس (ترس از اعتماد به مردم) داشته و از آن می‌گریزد. طبیعی است حتی توهم چنین اعتراضی که ممکن است علیه هستی یک رژیم باشد، واقعاً طمع ورزیدنی است.

ب. چرا دشمنان به فراگیر شدن (مردمی شدن) اعتراضات امید بسته‌اند؟ به یک بیان دیگر چرا دشمنان سعی در مردمی کردن این اعتراضات دارند؟ پاسخ روشن است؛ برای تبدیل یک حق اعتراض واقعی به یک اعتراض علیه موجودیت سیستم از طریق عملیات روانی، فعالیت‌های اینترنتی و مجازی. ج. چرا محاسبه دشمن در این خصوص نیز غلط است؟ پاسخی که رهبر انقلاب در ادامه بیانات خویش ارائه کرده‌اند، از یک منطبق قوی برخوردار است که در این نوشتار به آن پرداخته شد. دشمنان درکی از ضمانت پایداری میثاق اعتماد بین مردم و نظام ندارند. آن میثاق محکم که ترکیبی از اسلام انقلابی، مردم و امام جامعه است، در نهاد حافظ حالت مردمی بودن نظام جمع شده است؛ ولایت فقیه.